[illegible] reali a virtutibus distinguntur
ut est communior opinio. Et ut dicit ville-
bus gregorius [illegible] modalibus [illegible] in
adiutorium virtutum et [illegible] ipsas
virtutes atque vires [illegible] modo
levat ad operandum quod virtutes per vir-
tutes neque operantur modo [illegible]
[illegible] modo sup [illegible]
[illegible] quibus modo non est dicendum
per singula. Excitat scilicet ut aliquis
[illegible] in adiutorium caritatis [illegible]
in adiutorium fidei [illegible] spei [illegible]
[illegible] fortitudinis
[illegible] et [illegible] in adiutorium [illegible]
Et [illegible] modo [illegible]
per [illegible] ut in opera virtuosa
[illegible] scilicet [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] omni conatu
[illegible] studeamus [illegible]
[illegible] celestes dei [illegible] esse laboremus.
Et [illegible] nos [illegible] divina
[illegible] ut sit tabernaculum dei cum
[illegible] cognicionis [illegible] et mag-
nu sit esse [illegible] sancte trinitatis [illegible]
[illegible] omnipotentis patris. [illegible]
sapientie ac [illegible] spiritus sancti. Et [illegible]
[illegible] ex [illegible] et per [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Et ut [illegible]
[illegible] beati petri apostoli. Hec si vobiscum
assint et superent in [illegible] virtute
non vacuos [illegible] vos constituet
in [illegible] nostri ihesu christi cognicione. [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] oblivione [illegible] peccatoris
veterum suorum delictorum. [illegible] fra-
tres satagite ut per opera bona certam
vestram vocacionem et electionem faciatis
[illegible] per [illegible]
[illegible] ut [illegible] per gloriam [illegible]
[illegible] Per [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] per [illegible]

Sermo primus in solemnitate beati Hu-
gonis episcopi et de ipsius sancta conversatione in ter-
ris et gloriosa premiatione in celis.

Iustum deduxit dominus per vias
rectas et ostendit illi regnum
dei. Sapie. 10. Pater
ac fratres dilectissimi non [illegible]
ignorare caritatem vestram verba premissa ori-
ginaliter scripta de iusto illo et sancto
israhel iacob patriarcha qui cum fugeret
a facie fratris sui esau odientis eum de
terra chanaan usque in mesopotamiam
syrie deduxit dominus existens dux
itineris sui per vias rectas non solo corpo-
rali gressu sed multo magis mentis [illegible]
[illegible] ostendens illi regnum dei
[illegible] per contemplacionem [illegible]
[illegible] qui vidit in sompnis scalam
usque in ipsum celum erectam angelosque
ascendentes et descendentes per eam dum
[illegible] scale ita ut [illegible]
[illegible] clamaret ac diceret.
Terribilis est locus iste non est aliud nisi
domus dei. Sed [illegible] articulo [illegible]
[illegible] eadem verba de [illegible]
[illegible] ipse dominus [illegible]
deduxit per viam [illegible]
usque ad palacium celestis [illegible]
Que [illegible] videor
mihi [illegible] specialiter applicare beatis-
simo presuli hugoni confessori [illegible]
[illegible] pontifici [illegible]
[illegible] Ipsum [illegible]
[illegible] per [illegible]
et [illegible] quorum [illegible]
[illegible]
[illegible] deduxit dominus per semitas
iusticie ut digne ambularet [illegible]
[illegible] donec [illegible]
[illegible] ad [illegible]
tabernaculi [illegible] ad domum
dei ostenderet ei faciem suam in
qua consistit omnis beatitudo et gloria
que est [illegible] regnum dei. Sic ergo
[illegible] deduxit dominus per vias rectas
et ostendit illi regnum dei. Et possu-
mus [illegible] duo
[illegible] hugonis [illegible]

surrectionem qua ostendit se semetipsum
in patria, deduxit ad dextram in via. Et
beatificationem eiusdem glorificationem qua
ostendit se semetipsum in patria. Verum
ad presens complures placet sermonem breviare
propter brevitatem instantis temporis et devote super
dicere altitudinem sive dignitatem
quandam deductionis. Plane
fratres mei nobiles satis in facilius appa
rebit gressus patris nostri alia deductio
se advertat ex libris premissis quibus eum
deduxit eum dominus. Dominus quippe deduxit
ad patrem sanctus iustum per vias rectas
Evidenter eum deduxit quem iustum. Iustus
enim dominus et iustitias dilexit. Iusto
quorum dominus custodit corpus eius et dirigit iusti
omnes qui ambulant coram eo. Iste
quia eum deduxit quia per vias domini
semita iustorum recta est et rectus
callis iusti ad ambulandum. Sicut et
alibi scriptum. Recte vie domini et iusti am
bulant in eis. Sed et quo ipsum deduxit
certe quia usque ostendit illi regnum
dei. Deduxit nempe eum in montem
sanctum et altitudinem celestis beatitudinis
et duxit eum ad tempus in spiritu eum ut osten
deret illi sancta sua in primo et gloriam suam
in primo ostendit sibi omne bonum. Sed
ad gloriam dei et quilibet laude ac re
verentia sancti sui investigare libet
que fuerunt ille vie per quas eum dominus sic
magnifice deduxit ut et nos discamus
eas domino duce ambulare per eas. Sunt
autem ut in scriptura sacra per vias actio
nes iustitie accipi convenerunt. Cum per
per vias scilicet non incongrue operatio
nes virtutum que sunt per legem dei et
ratio dictat. Dicitur intelligi ut sic iustus
deducitur per vias rectas sit per eius per vias
virtutum ad merita deducit. Et dico
quod primo quod dominus deduxit beatum Ihe
ronimum per vias prudentie
que est dictatrix dux aliarum virtutum omnium
virtutum moralium ut sine voluntate
domini sui ambularet per eam viam re
giam non declinans ad dexteram neque ad si
nistram. Non fuit hic prudentia ter
rena qua callent filii huius seculi qui
per eadem prudentiores filiis lucis

in generatione sua sunt, que astute callide
que disponit res huius mundi ad deci
piendum, fallendum fraudemque et dolo circumve
niendum in negotio proximum suum. De
hac scriptum est: Filii Agar exquirunt
prudentiam que de terra est, et negotiatores
terre et Theman et confabulatores et quod
prudentie prudentie et intelligentie. Viam
autem sapientie nescierunt neque commemorati
sunt semitas eius. Non fuit prudentia
carnis que est mors sed fuit prudentia spiritus que est vita
et pax. Per tales et consimiles prudentias
non deduxit patrem beatissimum dominus quoniam
est hec sapientia divina desursum descendens
sed terrena, animalis et diabolica. Cum
enim ambularet viam secularis aut
carnalis prudentie cum ut de eo vere
est scribitur tota vita sua a pueritia
usque ad extremum vite fuit et rigor
Cum de se non dubitavit liberaliter
bona consueta asserere. Ergo mundi gaudia
nunquam attigit eorum quorum dedit magis
fuit. Sic deduxit eum dominus per viam
prudentie philosophice. Hec enim pru
dentie per se facit in genere huius eam per
ra de qua quidam solemnis vir ethicus
Socrates ... philosophiam vocarunt de
celo et collocavit eam in urbibus. Est
in omnibus exsortibus remota nomine
sufficiens usque ad celum extollere
sed tamen multa divina gratia dei non
est publicata eam in scriptura sit gratia dei
vita eterna. Sed nec non sanctus est
per sanctam prudentiam modo sapientia. Eius
enim lex bona memine in ad perfectum
deduxit lex. Exponitur evangelica
quod ... data est et alio perfecta illa
communi qua omnibus precipitur ut si volunt
ad vitam intrare serva mandata. Verum
eam illam specialem que consulit pauca
ut si volunt perfecti esse relinquant om
nia et sequantur Christum. Hec est qua rex ce
lestis, legislator dominus Ihesus de celo
attulit nobis docens per eam perfecte omni
mundi et frenare concupiscentiam superbiam
vite relinquendo nos per veram humili
tatem et obedientiam quemadmodum ipse dominus
Ihesus factus est obediens usque ad
mortem. Concupiscentiam carnis relin
quendo que est impura nobis ipsius car
nem per eiusdem castigatione et paupertatem

Conciperat quam ardorem consignando quod
aliam que sunt contra nos in bona opera
per voluntariam paupertatem et penitentiam
quemadmodum apostolus. Dominus noster cum esset dominus celi
et terre pro nobis factus est pauper parvus
pro quibus et opus non esset transire
castigans ad sufficientiam super terram
permittens nichilominus omnibus quibus gaudi
prudentie unica gradientibus centu
plicata dico pariter et virtutes cultura de futuro
meruerunt dignitatis illa iudicandi ut
pariter in die novissimo sedeant super
thronos iudicantes vivos et mortuos
ac angelos. Hic status vite est perfecta
sanctorum quam Dominus doctor primo tradidit
in apostolis et aliis suis discipulis postea
propagata est in anachoritis et monachis.
Hec posuit desertum in stagna aquarum
et terram sine aqua in exitus aquarum
Aspiciunt illic eremitas et continue virtutis
multe habitationis cum cellulis sua
repleverunt monachis qui mundi fugientes
desiderio celestis patrie Deo devote in soli
tudine fuerunt. Hanc scientia est hu
go beatissimus pene ab infantia sua
meruit semper declinavit ab ea usque ad
finem vite sue. Cum enim esset genere
nobilis duxit quam rebus seculi generis
parentibus quibus erat nomen grandis in
nomine corpus qui sit in terra tota per se
adhuc puerulus fuit. Indiderat
enim sibi Deus naturalem ac nobilitatem
tam ingenuitatem quam [illegible] indoles
ut erat ad cognoscendum vera Dei ingenio
perspicax cum ad sequendum benivolentis
simus. Sed et superaddiderat sibi illam
ingenuitatem virtutum et gratie quam
natura conferret in tantum quod sicut de eo
scribitur. Videre erat donum gratie et dotes
nature quendam in eius progressum sibi
assumpsisse conflictum ut tamen distincte
quam earum partes de eo agere potiores.
Sed vincebat omnia gratia Dei bona in do
tes gratis pro gratia preparante puerulum
sibi gratiam. Et ideo sicut dilectissimi
quamvis nondum erat didicerat conversionem
in qua accipiat doctrine se de omnibus [illegible]
ut illa munus nobilitatis quamvis
per vana est quod bona quam in seculo
habuit aut habere potuit propter paupertatem
Christi Dei sermone celestis esset ut gratia

orto beneditionis ratio acquireret religionem
tradens se spirituali militie in professione
canonicorum regularium in quo aliquot
annis quiescens Dei iudicio omnium tamen per
fectus erat se nec minimam perfectionis
attigisse existimans perfectiorem religio
nem arctam Carthusiensium ut plus cum
novam paulo iunxerit strictioribus, quod dis
ciplinis similem voluntate sua sibi
perfecit occupationem seculi ingressus se
quaterus ingressus est quamvis se di
lecto suo vacaret frequentius eius et
mater fervens. Quantum autem in hac
religione totum Deo et hominibus pro
fecit sic multis et innumerabilibus fratrum
ex hoc solo patris liquet quod se magnis
fuerit cum Dominus non solum ipsis sed et
in temporum regimine [illegible] termino
sua plebente et [illegible] ut ipsis in
primis summe petentibus non solum se
prius meruerit sed aliorum fratrum quos
verbo et exemplo digne instruxerit per
ecclesiam fieri precepit et pontificem [illegible]
miliam ipso ut sit ille successorum dig
nitatis meritorum. O ineffabilis divi
ne pietatis gratia hominem mundo vix
ingressum mundo qui dignus eo non
erat contemnendo non relinquere qui
potuit ab eo cepit quod studio ab
infantia incipere tantisque professio
nis progressibus extollere. Verum [illegible]
ut pauca de pluribus referamus
Quem patrem nostrum reduxit Dominus per
cuius sancti prudentie et admirationem collau
dant in multis scriptis eius et ipsi in
seculo non celebri dice [illegible] et meri
tis et nomine eius sequentur a generatione
in generationem. Ecce dico de eo quod Dominus
eum per beatissimum adduxit per viam
sanctitatis humilitatis que est fundamentum
omnium aliarum virtutum moralium. Sed
quis digne exprimet profundissimam
humilitatem cordis eius. Fuit nempe
primo humilis per humilem subiectionem
sue voluntatis sub divina voluntate
ac etiam superiorum suorum quod est humilitas
sufficiens primo et equalium quod est humili
tas habundans secundo et sub voluntate
inferiorum quod est humilitas superhabundans.
Et ideo cum sibi esset clarius [illegible] dixisse
voluntatem meam super pedes meos michi
ponitis [illegible] tamen prudenter [illegible]
Fuit secundo humilis per [illegible] [illegible]

prudentia principum sicut omnino non re-
putantes aut manum extollentes vel
de propriis viribus vane presumentes. Pri-
mo fuit clarus monte humilitatis presum-
ptione aliis se preferentes presumptionis
sibi doctrina verbo operibus vel dictis ad
omnia se declinans omnibus se inferiorem repu-
tavit ac prudentiam. Beatus fuit de-
nique hic vere humilis fuit contemptu
laudis et honoris ac rerum humanarum quod
per que olim dyabolus plurimos mag-
nos in peccatum suum allexit auferens ab
eis omne meritum. Honorem quem ob
que bona ipsi talia operantur recipiunt ex
deo teste mercedem suam receperunt quod
precium est pena dementium. Non pre-
sumptuosus non fuit ambitiosus vel honoris
ambiens aut inanis glorie cupidus
volens aliis preesse aut preferri, quin potius
omnis humane vanitatis contemptor propriis
voluit omnibus quam prodesse quam pre-
esse ... sub ... publice canens Non
in corde suo sed non nobis domine non nobis
sed nomini tuo da gloriam. Hinc est quod
tantopere fugit officia et dignitates
ac prelationes. Fuit quippe magnus
valde in hac parte virtutis et gratie.
Novo sicut de legenda sua quod
virtutis sue ea de causa fere annis cel-
lam religiosissime tenuisset suscepit
omnis procurationis quod difficile pro
officium postmodum prioratus quod quam cum viris
sime honore extollis fastigium. Sed et
quam instanter ab eis fecissime ab pro-
curationem dependebat et perget. Videbatur
enim vir per quem princeps mundi hic
dyabolus sit qui est rex super omnes
filios superbie non habet cum ea parte ... com
tum ... dominandi usque quaque dicere
potuit. Hec nempe est illa pestis
antiqua qua primus quod ipse ... inanis
collocare sibi sedem in aquilone voluit
et dejectus est in tanti generis humanum
prostravit ut ab initio mundi et usque
adhuc per eam regna destruuntur civitates
everterentur regiones prostrate turbarentur
orbem terrarum ut purget gentibus gentes
et regnum adversus regnum filios contra patres
et patres in filios subditos in superiores et
superiores in subditos fecit non sapiencia

patre sed et historie genere quam primo et
hec quotidiana experientia docet cla-
rius docet. Verum in diebus istis
prout reperit vir magnus preelator usque
eo modo ab adolescentia sed quod ab
infantia pia sua qui principem huius mundi
eiecit a se foras ne in hoc magno ma-
lo apponeret manum ei. Eius digne e-
quivit contra signa maiorum quibus huius
laudis terrissima invidia. Ipse nempe
sed adhuc unus regularis ac deo inter
fratres Carthusien. conversatus fuit omnibus
fratribus suis obsequiosissimus omni se
summo faciens. Deo vero eius quasi
quotidie exemplo vel conversatione tot habere potuit
pauperum pedes lavit. Quem primo lepro-
sos familiariter visitare solitus cari-
tatis ... amplectens ipsos hu-
militer deosculans caritatisque consolans
et instruens. Sed inquam in hiis
rebus magnis et mirabilibus mirabilis
quibus claruit specialiter est tam eius
laudare quod dixit. Osculo inquit Mar-
tinus carnem leprosi sanavit, osculum
vero leprosi animam meam sanat. Videbatur
vero humilitatem presidem que nunc abiectis-
sima ab humilitate retraxit sed
hec paucula de humilitate sufficiant.
Multa quidem laude dignissima ut
tempore habemus per ipsius patrum et fa-
milias perfecta, qualiter deus ipsum
deduxerit per vias rectas insuper qualiter
iuste se habuit ad deum et proximum
deo cum reddendo latriam et religio-
sitatem. Quippe qui fuit contemplative
excellentissimus meditationibus purus
frequentissimus orationibus fervidissimus in
celebrando et aliis spiritualibus exerciciis
devotissimus in tenendo ordine et
ceremonias quam sollicitissimus ut ex le-
genda eius patet. Non dico quod fecit
utique pater quam carthusiensem adiungere
si vel semel in perceptum incuria
vel negligentia in officio aliquo quod
impleri debebat. Erat enim si deputatus
explebat sive peragebat officia sed omnibus
a se specialiter credebat expergi. Proximo
quoque tamen superiori quam aequali proximo
suo omnino reddendo quod suum
erat iustissimus fuit. Superioribus
vel dominicam et obedire parentibus

pietatem equalibus equitate et circa
se ipsum fuit liberalitatem. In scolaribus
custodiam instructione et correctione.
In quo etiam genere virtutis valde excellens
fuit prout in multis collaudat eum vite
sue historia. Non enim suscepit furem
cum quo simul currebat consentiens etiam honori
dabat erudiens eos in iustitia inspaerctis
per legem dei in omni modestia ita ut mallet
regem appellari quam conveniret. Dicibus vero
tribuendo sedem virtutem et equitatem.
Et plura etiam de ipsius spirantia dicenda
essent quomodo scilicet fuit victu parcissimus potu
sobriissimus carne castissimus vigiliis et
gestu pudicissimus ut puta ergo mente et
corpore permanens ut sequeretur agnum quo-
cumque ierit. Fuit omnis denique temperamento
in omnibus tenuit virtutis ut esset in sibi
continens mansuetus et modestus. Sed
et alia plurima de rectis viis fortitudinis
requirit adduxit eum dominus quomodo scilicet fuit in
periculis pro deo et iustitiam tenendam
fortis et invictissimus in rebus arduis stre-
nuissimus in adversis patientissimus
constantissimus longanimis et perseverantis-
simus. Fuit autem dubitat quis si omnia
sua pro christo ad virtutem fuisset hila-
ris atque promptissimus. Remitto vos de
omnibus istis que dicenda sunt ad historiam
que de sancta vita ipsius scripta sunt. Et
Hec sunt sancti homines virtutum moralium per
quas dominus dux iste vir bonus et sine macu-
la ambulavit in via in lege domini. Sed
multo haud dubie dignior fervente
adhesit cor eius deo per virtutes theo-
logicas ut scilicet caritate ferventissima dulce-
dinem amaret atque gustaret dei bonitatem.
Fide lucidissima divinam intueretur veri-
tatem. Atque spe certissima illam tute te-
nendam amplecteretur dei omnipotentiam
et maiestatem. Credens glorificavit eum
dominus in conspectu omnium eius ut miris
ipsius tam in vita quam post mortem fecit
admirabilia magna super terram. Erat
siquidem virtus eius demonia eiciens
corpus reddidit claudis gressum tribuit
cecis per restitutionem infirmis sanitatem
quam plurimis et omnibus spiritualibus aut corporali-
bus causis et miseriis eius digne petentibus
optatum remedium pie conferunt quoniam ut
constaret deus opus quod in sancto suo

dudum operari cepit hodie ut ideo scilicet
circa christum confirmasset fidem suasset miro
dux et eum custodivit inter beneficia sua
reddens illi repositam sibi coronam iustitie
ostendens ei regnum dei ut et natalis sua
clare videat in conspectu illud lumine divine
maiestatis castitudinalis quam nunc in presenti
eius persona dulcedine illa divine sua-
vitatis laudans cum omnibus sanctis deo
omnium deum suum in secula seculorum. Ibi
fratres dilectissimi procumbit iste beatissimus inter
viginti quattuor seniores et ipse senior
iungitur cadit in conspectu throni adorans
viventem in secula seculorum. Ibi coniun-
gitur confessoribus similatur inter martyres
aureola cum virginibus quam plurimo lumine
multo choruscat in grege illo de alba
tum ipso viro per deo gratia multo et magis
cum omnibus cum patribus et fratribus professoribus
religionis nostre carthusiane qui ab initio
ordinis in simplicitate cordis sui sine
murmure in observantiis suis sanctis ce-
dentes domino deo fideliter famulati obe-
dientes in omni humilitate superioribus suis
nichil proprii habentes sed omnia in christo pos-
sidentes castigantes prout unusquisque
potuit carnem suam cum viciis et con-
cupiscentiis. Ubi vivunt de tanta pau-
pertate iam ditati est affecti sunt ut sint
heredes dei coheredes autem christi quod indica-
vit sed deus in die novissimo vivos
et mortuos prout eos ipse promisit. Ideo
sunt ante thronum dei et serviunt ei
die ac nocte in templo eius et qui sedet
in throno habitat super illos. Non esu-
rient neque sitient amplius et non cadet
super illos sol neque ullus estus quoniam agnus
qui in medio throni est reget illos et
ad vite fontes aquarum deducet illos.
O fratres dilectissimi utinam mens nostra ca-
peret et intelligeret quanta iam sit illorum
beatitudo et gloria. O si videret quanta
sit et aliorum spe et iusticia sua qui quondam
gentem vocationis et professionis sue conspe-
ximus perfecto virginum et ordinis
nobis sicut apparet et omnis bene mo-
esset conviis quamvis etiam in rebus dei
et appetitus cum [illegible] sed [illegible] dis-
pliceret paupertas et penuria delectaret
[illegible] carnis et victu [illegible] et amaritu-
dine [illegible] concupiscentia crederet
omnis [illegible] et indigen-

et hic meretur in omni pace et gaudio perfrui huius
statum perfecte est a nobis [illegible] vitam an
gelicam in via domini perfecte assequi in
patria. Quod nobis prestare dignetur intercessio
hic predicti ordinis beatissimi ac omnium patrum et
fratrum nostrorum eius [illegible] ipse cum
filius [illegible] dominus noster qui cum patre [illegible] in
unitate spiritus sancti vivit et regnat deus
per infinita secula seculorum benedictus. Amen

Sermo sextus in natali eiusdem qualiter sanctus
[illegible] in celis orat pro nobis peregrinantibus.

Hic est fratrum amator et populi israel
hic est qui multum orat pro populo et
universa sancta civitate. Scribitur
II Machabeorum [illegible] Preces dilec
tissimi [illegible] quelibet verba primis
sancti originaliter scripta sunt de sancto Ieremia
[illegible] qui [illegible] civitate
sancta [illegible] et populo israhel bella gerente
[illegible] regibus terre horrendis [illegible] vir
ille bonus et benignus verendus [illegible] et
modestus moribus ornatus quondam
summus [illegible] Iude Machabeo [illegible]
[illegible] revelaverat [illegible]
[illegible] eadem verba applicans beato
Hugoni [illegible] confessori atque pontifici sancto
sanctissimo [illegible] hodie solemnia agimus qui haut
dubie diligit fratres suos [illegible]
ordine [illegible] domino [illegible]
[illegible] et populi israel diligit
[illegible] fratres per quandam anthonomasiam
[illegible] populus israel [illegible] deum [illegible]
[illegible] specialissime ordo noster [illegible] contemplationi
deditus. [illegible] omnium fidelium
populus israhel [illegible] fide videt deum
[illegible] orat pro illis [illegible] diligit
[illegible] pro universa sancta civitate [illegible]
ordine [illegible] universa [illegible]
quibus quotidie bella [illegible]
[illegible] ad [illegible] principes
[illegible] mundi tenebrarum
harum contra spiritualia nequitie in celestibus
[illegible] pater Ieremias dedit Machabeo
[illegible] gladium aureum [illegible] sanctissimus
nobis prebet armaturam dei [illegible] beatissi
me [illegible] propter clarissima fulgida
ac spiritualia exempla quo possimus re
sistere in die malo et in omnibus perfecti stare.
[illegible] Ieremie adhuc [illegible]
[illegible] apud inferos [illegible]
[illegible] ad gloriam orat pro populo suo [illegible]
[illegible] quanto magis [illegible] beatissimus [illegible]
[illegible]

ad dominum dei plenus [illegible] fonte [illegible]
[illegible] diligit [illegible]
[illegible] dei ipse pontifex sanctus
[illegible] orando [illegible] non negli
[illegible] adiuvans ipse est [illegible] Ieremias [illegible]
[illegible] elegit eum deus et [illegible]
[illegible] in gloria [illegible] apud [illegible]
[illegible] suos. Ieremias [illegible]
[illegible] dei [illegible] qui [illegible]
de se ipso dixerat. Hic est fratrum amator
et populi israhel hic est qui multum orat pro populo et
pro universa sancta civitate. In quibus
verbis [illegible] multa alia que non [illegible]
[illegible] possent [illegible]
duo [illegible] est fervientissima [illegible]
ad nos [illegible] suos amorosissime [illegible]
[illegible] amando. Quia hic est fratrum amator
et populi israel. [illegible] est benivolentissima
[illegible] quia bonum [illegible] ipsi
[illegible] orando quia hic est qui multum
orat pro populo et sancta civitate. Possunt [illegible]
[illegible] in singulis membrorum
[illegible] spirituali [illegible] de amore
[illegible] sanctissimi atque orationis [illegible]
[illegible] ad presens sufficiat [illegible]
devote contemplemur [illegible] haut dubie
[illegible] valde excellenter [illegible]
[illegible] in patria. [illegible] in
[illegible] ad peregrinantes in via. Verus
[illegible] amor [illegible] amorem
dei [illegible] Et [illegible]
ille est [illegible] de [illegible] iste est
[illegible] expressionem [illegible]
[illegible] diligit [illegible]
pater Hugo perfectissime in deum [illegible]
[illegible] dulcedine et [illegible]
[illegible] bonitate cognoscit sapientia
clarissime [illegible] religiosissime [illegible] et
[illegible] apprehendit potentia ac
firmissime amplectitur et [illegible]
adorat maiestatem. [illegible] et excelle
[illegible] in deo diligit [illegible]
[illegible] a patre luminum [illegible]
[illegible] et de [illegible] perfectum [illegible]
[illegible] descendens. [illegible] autem [illegible]
[illegible] sicut lucis clarius [illegible]
ella [illegible] pictus [illegible] ad [illegible]
in affectione dulcis affabilitatis qua
[illegible] locutione [illegible]
mira benignitas qua [illegible] operatione
[illegible] et [illegible] qua in semper
[illegible] conversatione. [illegible] illa [illegible]
[illegible] habuit [illegible]
dulcius [illegible] contemplando atque
orando [illegible] ut [illegible]
illa efficatia [illegible] id quod [illegible]
[illegible] vobis [illegible]
[illegible] Est [illegible]

Sic movent cum propria devocione cum operibus. Unde secundum sancti qui sunt in patria orant deum pro nobis et ante se exaudiantur. Vel quia aliquando suffragantur in orationibus propriis. Item an sancti sciant orationes nostras que ad eos funduntur. Ad primum dico quod sine dubio ecclesia in celo triumphans orat pro ecclesia adhuc in terris militante, alias enim careret vel deliraret ecclesia sancta letanias et orationes ad sanctos et eciam ad deum per orationes sive intercessiones sanctorum quod est erroneum sentire et impium credere. Orat autem secundum sanctum Thomam et alios doctores sancti pro nobis dupliciter. Primo oratione expressa dum scilicet votis suis aures divine clemencie pro nobis pulsant. Alio oratione interpretativa ut [illegible] meritis apud divinam pietatem indigentibus suffragantur. Vita nempe sanctorum in aspectu dei existencia non solum cedit eis ad gloriam sed similiter nobis eciam suffragia quedam et orationes. Quemadmodum sanguis Christi qui pro nobis effusus dicitur [illegible] intercedere pro nobis. Ad hoc eciam ad secundum dico quod quicquid sancti petunt primo hoc completur. Cum quicquid sancti petunt hoc fieri volunt secundum quod deus velle sunt. Alias enim vel erraret vel malevoli essent et per consequens non beati. Sed non est implere quicquid deus vult simpliciter et per consequens exaudiuntur [illegible] orationes sanctorum. Et dico notanter quod deus simpliciter vult. Dicitur namque deus in scriptura aliquando velle non simpliciter sed potius secundum quid quod si vellet [illegible] esset contraria secundum quod scriptum est Deus vult omnes homines salvos fieri. Et nolo mortem peccatoris. Et hec dicitur secundum doctores voluntas dei antecedens que non semper impletur. Sed alia dicitur velle simpliciter quod secundum eos [illegible] vult et sic dicitur [illegible] voluntas dei que semper impletur de qua scriptum est voluntati eius quis resistet. Item dicitur. Omnia quecumque voluit dominus fecit in celo et in terra. [illegible] eciam voluntas dei aliquando dicitur [illegible] magis [illegible] voluntas debet [illegible] voluntas [illegible] voluntas dicitur. Ulterius dico quod sanctis exaudiuntur in hijs que petunt. [illegible]

enim multa [mira] merita sanctorum essent ex se sufficiencia et satis efficatia ad impetrandum ea que petunt [illegible] tamen ex defectu recipientis. Propter idem satis declarat et elucet [illegible] in sentencijs libro 4o [illegible] Augustini sic dicentis: Intercedunt ergo ad deum pro nobis sancti et [illegible] multa suffragantur orationes et affectu deum voluntate nostra cupiunt impleri quod tamen non [illegible] in voluntate dei implenda didicerunt. Orant ergo ut intercedant pro nobis vel ut merita ipsorum nobis suffragentur et ut ipsi volunt bonum nostrum quia eius voluntatibus deus vult et ita fiet [illegible]. Ad 3m dico quod ex premissis satis liquet quod sancti cognoscunt orationes nostras que ad ipsos funduntur. Et quia invenerunt aliqui dicere quod sancti videntes divinam essenciam eam vident quod deus sit [illegible] et omnia preterita presencia et futura et per consequens eciam sciunt orationes nostras. Sed [illegible] sanctum Thomam et alios non placet eo quod secundum beatum Dionysium de celesti ierarchia superiores angeli illuminant inferiores et per consequens aliqui angeli sciunt aliqua que alios latent quamvis tamen omnes divinam essenciam videant sicut in 2o. Non enim necesse est quod qui cognoscit aliquam causam quod omnes eius effectus cognoscit nisi ipsam causam comprehendat. Impossibile est autem creato intellectui comprehendere divinam essenciam quippe que infinita est dum autem intellectus creatus finitus est. Dicitur ideo melius secundum Thomam et alios quod quilibet sancti in patria deum clare vident quilibet secundum [illegible] de rebus tamen creatis [illegible] videt quantum perfectio sue beatitudinis requirit. Cum igitur de perfectione beatitudinis ut sancti habeant quicquid volunt ipsi quod nichil inordinate et contra dei voluntatem velle possunt. Et cum quilibet [illegible] ordinata voluntas illa velit cognoscere que ad ipsam pertinent [illegible] hoc precipue pertinet ad gloriam sanctorum ut auxilium indigentibus prebeant ad salutem [illegible] cooperatores dei efficiuntur quo nichil est divinius secundum beatum Dionysium [illegible] quod ea precipue sancte volunt que ad hoc requiruntur [illegible] et vota nostra. Non eciam nostra affectiones et orationes [illegible] ad sanctos pertinet [illegible] ad ipsos ordinat deum [illegible] volumus. Vident [illegible]

in verbo orationis nostre quas ad ipsos
fundimus quod fuit intentum. Fratres di-
lectissimi qualiter nos pauperes adhuc degen-
tes in terris ad libitum loqui possimus cum
eis placuit cum illis gloriosis sanctis reg-
nantibus in celis tamen vere ad proximo pro
et ad eos fabulari tamquam ad familiarissi-
mos amicos nostros. Quam dulce collo-
quium. Quam vere suavis confabulacio inter nos
et choris angelicis cum nos stemus tamen
corporaliter in terris et singulos faciet quoda-
modo celestis curie socios et domesticos dei.
Cum quando nos fratres mei tantum quando nos
invito [illegible] ad devote fundendum fra-
tri dei ad ipsorum proximam flagitandum
eis que letemur et orationes frequentius fun-
dendum utique. Sed modo hic advertendum
est quod pater de sanctis dictum fuerat quod
sic etiam de nobis sentiri possit ut verum
duplicatur et nos dicimus orare deum
aut etiam sanctos eius. Primo ratione quod
ipsa impetrat per aliquem deum expressum.
Flagitationem. Secundo ratione mysterii
nostra et tamen per [illegible] et a deo
exaudibilem ac firmabilem orationem.
Et pater deus per exaudit orationes sancto-
rum omnium dictus et nos deo pie vult facere
orationes cum nobiscum. Sed cum quando
peccatores exaudit deus sed si quando
humiliter eum facit, tunc exaudit illos.
Cum peccatores quilibet ipsum ignorant
vere aut curare longe est ab eo. Primo
pro omnibus ait dominus qui dicit in deo dece-
ntur in regno celorum sed qui facit voluntatem patris mei qui
in celis est. Clamant nec sancti orationes
talium suscipiunt nec ea divine maiesta-
ti offerunt. Si igitur volumus dilectissimi
ut orationes nostre sanctis complaceant et
deo acceptabiles fiant, curemus mores
nostros emendare, conveniat bonis operibus
insistere laboremus omni tempore. Et ut
ad propositum redeam per fructuose orare
volumus ac honorare patrem nostrum Hu-
gonem beatissimum studeamus sua vesti-
gia eius. Studeamus nunc et singulos
pauperes spiritu mansuetudinem benignitatem ad
invicem et cultum obedientie et ce-
teris virtutibus decorari quibus ipse opi-
mus fuerat. Sed quia non omnia mag-
nalia virtutum eius propter brevitatem temporis
in particulari recensere valeo pater meus propter

ignorantiam et sancte vite meam perpetu-
am sine [illegible]. Primo hoc ad prius anno
in me esse prefecit ut fuimus exemplo
ipsius ferventes in divinis officiis et ce-
teris regularibus observantiis. Hoc
quippe gratia [illegible] et ipse singulariter
magnus aliter [illegible] de pie bona gesta
valuit. Dico quod [illegible] utique perfecte [illegible]
[illegible] admirationem sicut vel semel in pue-
ritia [illegible] moram aut negligentiam in aliquo
officio quod implere debebam nec in[illegible]
deputatum ut de eo legitur expleret [illegible]
bat officia sed omni cum ipsa pie complens
reddebat [illegible]. In hoc dilectissimi
omnem eorum sanctum quam pie beneplaci-
tum est in templo dei per hoc quandam
efficiamur quodammodo conformes beatissimis
angelis dei qui cum devotione alacritate
et religiositate iugiter complent officium
divinum dei sicut in templo sancto pio as-
sistamus et nos interim similari
domino deo omnes in terris laudare nomen
dei cum cantico et magnificare eum in
laude donec beatissimi patris Hugonis
precibus et meritis ad ipsum Sancte Valaum
in celis in consortio sanctorum angelorum
quorum ubi regnat ihesus Christus dominus
nos ad patrem conveniat sine fine in secula
benedictus in secula. Amen.

Sermo tercius in solemnitate eiusdem de eius magna humilitate.

Hodierne diei sacrosancta sole-
mnitas pie ac fideles dilectissi-
mi tanto nunc eam dicimus in [illegible]
illis nobis esse [illegible] atque iocun-
dior quanto sanctus iste cuius hec
ipsa festivitas est vita et conversatione fuit
nobis filios professione ac religione germa-
nior. Hodie namque sacra illa dies colitur
qua beatissimus pater Hugo monachus olim ordinis
nostri sacerdos domini electus confessor atque pon-
tifex triumphans de principe huius mundi
[illegible] per arma militie sue ipsum per omnem
exsuperans transiit de hoc seculo nequam ad
gloriam de hac vita erumpnosa ad omnis feli-
citatis opulentiam de hac valle ploracionis
et miserie ad montem letitie. Cum propter
gaudeamus in domino dilectissimi et iterum di-
co gaudeamus quam sic misericordiam dominus sanc-
tum ostendit in ipso quanti sibi placeant
regulares observancie sacrosancte religionis
nostre animas nostras per hoc atque confortans ad

videlicet agendum quam est miseris operibus nostris
antecedentibus nos ad fiducialiter sperandum immo
ad gaudendum et exultandum quam si secundum
professionem nostram digne ambulaverimus
reponetur nobis indubie corona iusticie in
celis sed copiosa in celis non nunc. Hec enim e
longe mundana et seculi plus ceteris suos a
largius spiritualibus instituit ac temporali
bus destituit compiacius sed mundi doctrinis
ex sue sponte omnipacione sed solaciis temporalibus
viles fugere atque soli deo amorose inherere
sicut ad regnum celorum per compendium tenderit
Sed utinam olim abrenunciate corripie non
redeant que amore periculoso solacium eorum
paronum diminuisset deique caritas in nobis
tepescat. Sed ut melius caute possimus
aspiramus igitur in vite huius memorabile
qualiter sed ambulant vias domini vias et
non declinamus ex eis satagamus que sequi
vestigia eius. Et quamvis haut dubie
bonis viris omni virtute plenis auxiliante deo
ascensiones in corde suo disposuerit ut
ascendet de virtute in virtutem donec hodie
per celum ingressus videtur deum deorum in
syon. Specialiter tamen ad prius modicum
quod contemplari libet de humilitate ipsius
magna et multa nimis continet et nos
forma sibi humiliari discamus sub potenti
manu dei qui solum superbis humile salvum
facit et oculos sed bonorum humiliabit inspicere
sed superbis humilibus autem dat graciam. Est autem
humilitas nisi fallor generaliter accepta sub
iectio mentis qua se sub divina voluntate
declinat seu decernit. Quia dominus paupertate
spiritus idem racione proprie voluntatis nominat
Beatissimus etiam legislator noster Benedictus
vocat eam timorem dei quo se quibus omni hora
a peccatis custodit. Et hec humilitas contraria
superbie generaliter accepte quod nil aliud
esse videtur quam contemptus quo quis spernit deo
subici nolens sed preceptis eius assensere a
proprie voluntati conformare. Quibus autem
digne exprimat quam magnus coram deo et
parvus coram seipso sanctus iste in hac ipsa humilitatis
virtute floruerit. Quippe de quo in legenda
sua scribitur quod tota vita eius pueris a suo or
tu usque ad obitum unum fuit et iugiter ma
trum haut dubie quam propter humilitatem et
timorem dei. Ipse est qui de se bono consciencia affir
mare ausus est. Ego mundi huius gaudia
numquam attigi. Iocos numquam dedici numquam scivi
O verbum magnum omni perfectione plenissimum
O vere beatum virum quem non solacii vanitas
tenerent non mundi maledicta prospecitas macu

lavit a proposito. Quinymmo que divina pietas
mundo qui ipso dignus non fuit maculandum
non reliquit sed in tota infancia ab eodem eripuit
ac si in sinum fidelem conscripsit. Verum non modo
ab adolescencia sua quinymmo pene ab in
fancia sua iugum domini portare consuescit sed
iuvenit deo in timore. Quamvis enim esset no
bilis genere huius parentes quibus erat nomen
grande sed nomen eorum qui sunt in terra dives
etiam et locuples cui mundi bona arriderent
et gaudia omnia propter Christum adhuc puerulus
reputavit tamquam stercora ut ipsum lucrifaceret
ut enim de ipso scribitur erat ferme octennis
cum militie spiritualis subiret tirocinia. Dedi
cit quippe parens militare deo qui vivit cum
deo primo quidem in ordine regularium post eciam vero
maiore perfectione in ordine nostro ut ex legen
da ipsius satis et ideo hoc transeo. Et
Sed est hic conscriptum advertendum quod ex hac ipsa
quam diffinivi humilitate omnibus omnes virtu
tes a radice progrediantur. Quamvis etiam
super ipsa tamquam super fundamentum omne spirituale
edificium consistit. Specialiter tamen videntur mihi
humiliandi sive deiciendi sed qui inde ab initio
et qui ad eum ab ea tantum transiunt a suo fo
re profluunt quos videntur modos una
cum ipsa vera uocetur humilitatis beatus Benedictus
vocat in regula 12 gradus humilitatis complectens
etiam in illo mirabili magisterio spiritus sancti omnem
conversacionem nostram immo quam tota regu
la sua maxime quo ad instituta moralia.
Et ideo nunc econtra omni tempore quepiam mo
nasterium eius ingreditur immo et primo professi
nem si vult in vita nostra proficere. Ideoque
fratres summopere studeamus et nobis cosdem mo
ribus commendat et secundum ipsos vita nostra in
stituitur rectissime sciretis quod non magis pel
licea non aspera cilicia non quantumque dura
exteriora exercicia immo non preces contempla
ciones aut continue lectiones vel meditaciones
sine hiis nobis commendat deo aut potentes
ad regna celorum producere. Quem ergo est causa
quod modernis heu temporibus non sit sicut prius
in vera perfectione et sanctitate proficimus quamvis
corporalia plerumque exercicia secundum condicio
nem complexionum personarum et tempus satis nobis
continua portamus. Profecto non video aliam
nisi quia non sit ipsi studio humilitatis intendi
mus. Et ideo proth dolor ego et mei con
similes de tanto plus in virtutibus deficimus de
quanto diucius vivimus et de quanto officii
in sermone de tanto etiam nisi in eisdem hu
militatis gradibus nos exercitaverimus sepius

peiores. Dixi i° q sex illoꝝ q̄ dum hu-
litans humiliat nos ad mīt ꝛeb ſꝫ quo
ad affcm et ſꝫ quo ad intellcm. Pmꝰ
ē nō amare ꝓpā voluntatē. Quo em̄ illā
amaret q̄ oēz affcōnē ſuā dīne volunta-
ti ſubiecit et ſubdidit. 2ꝰ ē oī obia ſeſe
de maioi. Expedit em̄ q deo ſubiectꝰ iđ
ſequā q̄ ibꝫ melꝰ q̄ ſibi ipi de dīna vo-
luntate ꝯſtiterit q̄ les dnt eē plati ⁊ ſupio-
res. 3ꝰ ē pio obia ⁊ dmiꝰ et aſſpis pane-
na ipletti. Sicut em̄ nō pt ſciri an vera
ſit caritas q̄ dm̄ ſolus aīum diligit
ſic n° cognoſci pt an obia ꝓſca ſit niſi
etiā i mioꝛ ſupioꝛ ⁊ duris et aſpis ob-
ſeqt. Et pmꝰ vero quo ad intellcm q̄
dꝫ ē ꝯfeſſio pctoꝝ vt ſi quis ꝓpos ad
mīta coꝛā dō defcūs cognoſcat qđ ē ī-
teriori ꝯfeſſio et q̄ opꝫ ē ad ex ꝯſitera
Sic quippe qs humilit ſe vilipēdꝫ et nō
ſibe magnificat ſiue nō tm̄ de ſe
ſentiat. 2ꝰ ē ad oīa ſe ī dignm̄ et inutile
ꝯfiteri ſup. miſere ⁊ intrifere. hoc ē co-
ra dō cognoſcē et q̄ opꝫ ē coꝛā homi-
nibus fateri. Et hoc qppe ē de ſeipo nō pſu-
mē. Sed vtiq veriſſie qs facit ſi ſe ſm̄
ꝓpās vires peſet et ꝯſideret. Ut nō ſimꝰ
ſufficietes etiā cogitare aliqd ex nob q̄ ex
nob ſꝫ oīs ſufficiencia nra ex deo ē. 3ꝰ q̄
ē credē et ꝓnūciaē ſe oibꝫ viloꝛ et hoc
ē nō arrogaē. Sed vtiq nos paupes
cicđ in tenebꝫ ambulātes neſciēs omilta
dedecoꝛis mīt ſꝫ n° omilta pctoꝝ bona
leuit facimꝰ ſi diligēti ꝯſiderāc ꝑeſe-
mꝰ nos ignoraē an amoꝛe l' odio digni
ſimꝰ aut quid de nob futurꝝ ſit a quid
de ꝓximo. Si em̄ qſquā ita peioꝛ nob
appareat q̄ videat eē ī ſtatu ꝯdēpna-
tōis forte nō ē ita et ſi ē ita ꝛaſ ſol-
taſſ multo nob melioꝛ erit et finaliter
nobis ꝯdēpnatꝰ erit ipe ī ſtatu ſalua-
tōis. Ad ex vero duꝰ nos humiliaꝛi oꝫ
pmo ne dcīs vel factis gliaꝫ extiſeca
q̄ramꝰ quā ſꝫ itriſecā ſpnimꝰ et dete-
ſtami. 2° vt ſic intriſecꝰ coꝛā dō ſic etiā
extiſecꝰ coꝛā hoībꝫ humilitatē exhibeāꝰ.
Ad ipe quos exemplo humilitatis nrē ad
humilia ſtemꝰ allicere. Ut pmū pomi
duo q̄ dꝫ. Pꝰ ē nō eē ſingulaē. hoc ē
ſpālia opa nō faē ꝓpt adipiſcēda va-
nā gliaꝫ ſꝫ tenē qđ ſꝫ coīs ꝛegula ſtim.
Tm̄ em̄ ſcit qđ nulla miratꝰ oēs. 2ꝰ ē
taciturnitas vſq ad interrogatꝰ vt ſꝫ qs
nō ꝑripiat lingꝰ loqndi ꝑ iactanciā q̄ m

multiloqo diſſēdiꝰ. Ut 2ⁿ at pomi ꝑ
q̄ duo ſcdm tripliciā extia ſcꝫ itrioꝛ
humilitatē idicātia q̄ ſit humiliꝰ maturitas ſa-
nei ꝓpt quā po° q nō ſit qs ꝓpt ad ri-
ſu. Sanctitas em̄ riſu recepta lectiā idicat
q mōrthu nō decꝫ. qppe q̄ ad placitū et lu-
ctū vocꝫ ē. 2ⁿ ē humil' modeſtia vocꝫ q̄
meti nō ī eē leuitatē ſignificat ꝓpt qđ pom-
vt qs pauca et ronabilia verba loqtꝰ
et nō clamoſa voce. 3ⁿ ē alioꝝ ꝯpalm
geſtuū et opm̄ humil' exhibicō vitās ex
curioſitatē oculoꝝ et alioꝝ ſēſuū ꝓpt qđ
po° vltio q qs corde et ope ꝯ ſe ſep humil'
oñde defixis in trā aſpectibꝫ ſit
humilitatis. iz q̄ dꝫ q̄ vltiā a vobis plenꝰ
maſtricꝰ q̄ a me ꝓpt ignoranciā et breuita-
tē tpis ad pñs digeſti ſūt. Uis ſane pr
ſcē nrā hodie ſcā colimꝰ pfaīs ſtatutꝰ
fuiſſe ex legēda eiꝰ ſuffict cognoſcat
ꝓpt quod nimirꝝ glorificato humilem deus
exaltauit eū nō ſolū ſup trā veneranā
introduxit eū hodie ī loca tabernacli
ſui a mirabil' vſq ad domū dei vt ibo
cat ipe iā bēs pontifex ī ſcā ſcoꝝ offeratq
thymiama optimi odoris dnō atq ſumat
ei die ac nocte ī teplo ſuo. Ibi coronatꝰ
ē cū hemnitas ꝑmiaꝝ int mōrthos aureo-
latꝰ int ꝯgies. Aorque decoris ornatꝰ it
illos q̄ ad iuſtitiā erudiunt multos q̄ ſimo
multo liue coruſcat ī grege ſuo dealbatoꝝ
ꝓpo vtꝫ ꝑ gr̄aꝫ dei multo et magis in-
ter oīs pēm et ſcm̄ ſacroſcē religionis
nrē Carthuſiane q̄ ab ſucoi ſimplicit
coꝛā humilit et ſꝫ minute ī obſuācīs ſā-
cti ordis dnō deo fideliter ſuieuit. Ut in
xpo dilectiſſimi mes nrā ſapit q̄ ītelligit
quāta ſit iā eiꝰ btitudo et glia. Un ſi
videt qīta ſit et alioꝝ pena et miſeria
ſi q̄ tāta quedā vocatōis et pfeſſionis
ſue grām neglexerit a ꝯtepſerat. Re-
ueā vt ei° mgm̄ dm̄ et ordis nob ſuaue
appareret et oīꝫ leue delectet eiꝰ hu-
militati vt huiꝰmoi euadētes miſerias tā-
dē poſſemꝰ adipiſci gliaꝫ. Quod nob int-
ceſſioe eiꝰ mīi bīſſimi ac oīm pēm et
ſcm̄ nroꝝ ſcm̄ iā regnāciū pſtaē dig-
netꝰ ihs xpus dns nr qui viuit et regnat
cū deo patre ī vnitate ſpūs ſci deꝰ per
oīa ſecula ſeculoꝝ Amen.

Sermo quartus vide sup. ꝯtra vere.
Require in ultimo folio libri